

Miercuri, 30 Septembrie, 2026

Sf. Ier. Grigorie Luminătorul, arhiepiscopul Armeniei; Sf. Mc. Ripsimia și Gaiani

Efesenii 5

²⁵ Bărbaților, iubiți pe femeile voastre așa cum și Hristos a iubit Biserica și pe Sine S'a dat pentru ea

²⁶ ca s'o sfințească, curățind-o prin baie de apă într-un cuvânt¹,

²⁷ ca s'o înfățișeze Sineși Biserica slăvită, fără să aibă pată sau crețuri sau altceva de acest fel, ci să fie sfântă și fără prihană.

²⁸ Așa sunt datori bărbații să-și iubească femeile, ca pe propriile lor trupuri. Cel ce-și iubește femeia, pe sine se iubește.

²⁹ Că nimeni vreodată nu și-a urât trupul; dimpotrivă, fiecare îl hrănește și-l încălzește, precum și Hristos Biserica;

³⁰ pentru că noi suntem mădulare ale trupului Său, din carnea Lui și din oasele Lui.

³¹ Pentru aceea va lăsa omul pe

¹Taina Botezului, a cărei materie este apa, se consumă în interiorul cuvântului lui Dumnezeu, exprimat prin mărturisirea de credință și prin formula sacramentală (vezi 1 Ptr 1, 23).

tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa și cei doi vor fi un trup.

³² Taina aceasta mare este; iar eu zic, în Hristos și în Biserica².

³³ Dar și'n ceea ce vă privește, fiecare din voi să-și iubească femeia ca pe sine însuși, iar femeia spre bărbat să se'nfioare³.

²Pavel descoperă că în textul din Fc 2, 24 se ascunde taina legăturii organice dintre Hristos și Biserica Sa, termen de analogie pentru Taina Nunții.

³În versiunile curente românești: „iar femeia să se teamă de bărbat”. Verbul „a se teme” îl traduce exact pe grecescul *fovéo*, dar textul în sine, folosit și în cult (Apostolul de la Cununie), provoacă reacții inconfortabile în mentalitatea socială modernă, iar aceasta din pricină că nu e înțeles și aplicat în interiorul analogiei Hristos-Biserica, adică iubire-supunere. Ceva mai sus (v. 21) se vorbește de „frica lui (față de) Hristos”; Celui ce iubește îi răspundem nu numai cu iubire, dar și cu teamă respectuoasă, ca Unuia care o inspiră și o merită. Unii traducători protestanți (KJV, RSV, TOB) propun sintagma concesivă: „să respecte pe bărbat”, ceea ce însă e departe de sensul real, întrucât respectul față de cineva e un sentiment rece, distant, neangajant, lipsit de afectivitate.

Luca 4

¹ Iar Iisus, plin de Duhul Sfânt, S'a întors de la Iordan; și a fost dus de duhul în pustie

² timp de patruzeci de zile, ispitit fiind de diavolul. Și în acele zile El n'a mâncat nimic; și când ele s'au încheiat, El a flămânzit.

³ Și I-a zis diavolul: „Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, zi-i acestei pietre să se facă pâine”.

⁴ Și i-a răspuns Iisus: „Scris este că nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul lui Dumnezeu”.

⁵ Și suindu-L diavolul pe un munte înalt, I-a arătat într'o clipă toate împărățiile lumii.

⁶ Și I-a zis diavolul: „Ție îți voi da toată stăpânirea aceasta și slava lor, căci mie mi-a fost dată și eu o

tea necesară într'o căsnicie. Mai nou, o seamă de filologi biblici (Morrish) au constatat că verbul *fovéo* este folosit uneori în Sfânta Scriptură în locul lui *frontízo* = „a se îngrijora”, „a se îngriji” de cineva, „a fi preocupat” de o anume persoană, dar și în locul lui *sévomai* = „a onora”, „a venera”, cu nuanța că relația cu persoana venerată are un pronunțat caracter afectiv, atrăgător și comuniant, într'un fel de uimire care înfioară, asemenea relației dintre om și divinitate. Formularea de față așază textul și în concordanță cu cel din Fc 3, 16: ceea ce în Legea Veche părea blestem, în cea Nouă devine binecuvântare.

dau cui vreau⁴.

⁷ Așadar, dacă te vei închina înaintea-mi, a ta va fi toată”.

⁸ Și, răspunzând, Iisus i-a zis: „Mergi înapoia Mea, Satano, că scris este: **Domnului Dumnezeu-lui tău să I te închini și numai Lui să-I slujești**”.

⁹ Și L-a dus în Ierusalim și L-a așezat pe aripa templului și I-a zis: „Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-te de aici jos,

¹⁰ că scris este: **îngerilor săi va porunci pentru tine, ca să te păzească;**

¹¹ și ei te vor ridica pe mâini, ca nu cumva piciorul tău să ți-l izbești de piatră”.

¹² Și, răspunzând, Iisus i-a zis: „S'a spus: **Să nu-L ispitești pe Domnul, Dumnezeul tău**”.

¹³ Și diavolul, sfârșind toată ispita, s'a îndepărtat de la El, până la o vreme.

¹⁴ Și S'a întors Iisus cu puterea Du-

⁴ Aducând în lume păcatul și, prin păcat, moartea, diavolul a obținut asupra lumii o stăpânire pe care însuși omul i-a conferit-o prin neascultarea față de Creator și supunerea față de Cel-Rău. În acest fel, diavolul a devenit „stăpânitorul lumii acesteia” (In 12, 31) și exercită asupra omului o tiranie din care numai Iisus Hristos îl eliberează (îl mântuiește) prin jertfa Sa răscumpărătoare.

hului în Galileea; și vestea despre El a ieșit în tot ținutul dimprejur.

¹⁵ Și învăța în sinagogile lor, slăvit fiind de toți.⁵

Tâlcuire

Diavolul se apropie de Dumnezeu-Om ca să îl ispitească — care om este liber de asta? Cel ce umblă după voia celui viclean; acesta nu cunoaște bântuiri, ci este doar mânat din rău în mai rău; însă îndată ce își vine în sine și cugetă să înceapă o viață nouă, după voia lui Dumnezeu, îndată se pune în mișcare întregul târâm satanicesc: toți slujitorii întunericii se grăbesc, care cum pot, să risipească gândurile și punerile la cale cele bune ale celui care se pocăiește. Dacă nu reușesc să-l abată din hotărârea sa, se străduiesc să îl împiedice a se pocăi și mărturisi cum se cade; nu izbândesc nici aici — își pun viclenia la bătaie ca să semene neghine între roadele pocăinței și ostanelilor de curățire a inimii;

dacă nu reușesc nici să semene semințele răutății, se străduie să strâmbe dinlăuntru binele; sunt puși pe goană în războiul lăuntric, năvălesc din afară, și tot așa până la sfârșitul vieții. Nici să mori liniștit nu te lasă; și după moarte gonesc după suflet, până ce acesta trece de vămile văzduhului, unde pândesc și unde-și au bârlogurile. „Cum așa — acesta e un lucru întristător și cumplit!” Pentru cel credincios nu e nimic cumplit aici, întrucât demonii doar se agită în jurul celui temător de Dumnezeu, însă nu au nici o putere asupra lui. Rugătorul treaz îi împoașcă din sine cu săgeți, iar ei se țin la depărtare, neîndrăznind să se apropie și fiind pătrunși de frica înfrângerii suferite. Dacă diavolii izbândesc ceva, este din vina noastră. Slăbim luarea aminte, ori ne îngăduim să ne împrăștiem luând seama la nălucirile lor — atunci se și înființează și încep să ne tulbure cu mai multă obrăznicie. Dacă nu îți revii la timp, te împresoară; iar dacă sufletul își vine în fire, pleacă și iscodesc din depărtare, doar, doar vor reuși să se apropie iar. Așadar, fii treaz, priveghează, roagă-te și vrăjmașii tăi nu vor izbândi nimic împotriva ta.⁶

⁵ *Sfânta Scriptură* versiune diortosită după *Septuaginta*, redactată și adnotată de Mitropolit Bartolomeu Valeriu Anania

⁶ Sfântul Teofan Zăvorâtul, *Tâlcuire din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an*.